

W R SRODĘ DNIA 29. LIPCA 1807.

*Z Wiednia d. 22. Lipca.*

J. C. K. Apostolska Mość raczył C. K. Kamerdynera, J na Machio, wynadgradzając 53 letnią wierną i gorliwą jego służbę, wielkim medalem złotem i godnością szlachectwa zaszczyścić.

Dziśnieszka dworska nasza gazeta umieściła pod artykułem *wiadomości wojenne*, co następuje:

*Wypis z 80 dziennika wielkiej armii Francuzkiej. W Tyłży d. 19 Czerwca.*

" Wczynie kiedy oręż Francuzki okrywał się słową na polu bitwy pod Friedlandem, Wielki Xzę Bergski przybywszy przed Królewiec, oskrzydlił korpus Jenerała Lestocq. — D. 13 zaatakował Marszałek Soult tylną straż Pruską w Kreuzbergu. Dywizya dragonii Jenerała Milhaud uderzyła na nią, złamała jazdę Pruską i zabrała dział kilka. — D. 14 nieprzyjaciel przymuszony był zamknąć się w Królewcu. Około środka dnia tego, dwie oddzielne kolumny nieprzyjacielskie chciały wyciecz do miasta. Obie, składające się z 3 do 4000 ludzi, zabraliśmy wraz z 8 działami. Wszystkie przedmieścia Królewca zajęte zostały i

znaczna tam liczbę zabraliśmy jeńców. Ogółem zabraliśmy w tych rozprawach 4 do 5000 jeńców i 15 armat. — D. 15 i 16 korpus Marszałka Soula wstrzymany był przed szancami Królewca; lecz marsz głównego wojska do Welawy przymusił nieprzyjaciela do uciepienia z Królewca, i Marszałek Soult objął to miasto. — Niezmierne znaleźliśmy w Królewcu zapasy. Dwieście wielkich statków świeżo z Rosji z znacznym ładunkiem przybyłych, stoją jeszcze w porcie. Więcej daleko niż się spodziewać można było, znaleźliśmy tam wini wodki. — Brygada z dywizyi Jenerała St. Hilarre udała się do Pilawy, dla opasania tej twierdzy, a Jenerał Rapp wysłał z Gańska przez Nehrung kolumnę mającą usypać przed Pilawą baterią, dla zamknięcia Hafu. Statki kierowane przez majtkow gwardyi, uczyniły nas pauami tej morskiej zatoki. — D. 17 Cesarz przeniosł swą główną kwaterę do Drucken przy Klein-Schirau, d. 18 do Skaisgiren, a d. 19 o godzinie 2 po południu wszedł do Tyłży. — Wielki Xzę Bergski, na czele większej części lekkiej jazdy, dywizyi dragonow i kiryllerow, ścigał przez 3 dni nieprzyjaciela i wielką mu klęskę zadał. Popisał

się płąty regiment buzarów. Kozacy kilkokrotnie złamani, wiele ucierpeli. Strata nasza w zabitych i ranionych bardzo jest mała. W liczbie ostatnich znajduje się Naczelnik szwadronu Piezon, adiutant W. Xcia Bergskiego. — Marszałek Davoust, który na czele 3go korpusu pociągnął ku Libiau, wpadł na tylną straż nieprzyjaciela i zabrał mu 2500 jeńców. — Marszałek Ney z swej strony przybył d. 17 do Insterburga, znalazł tam 1000 ranionych nieprzyjaciół i znaczne magazyny. — Lasy i wieś pełne są Rosyjanów obłąkanych, rannych lub chorych. Strata wojska Rosyjskiego jest niezmierna; nie mogło iak ze 60 dział z sobą zabrać. Pośpiech w marszu nie dozwala zachować zdobyte w Friedlandzkiej bitwie działa; rozumiemy jednak, że liczba ich będzie blisko 120. — Niedaleko Tylży, przyłączone tu niższy dwa listy, oddane zostały Wielkiemu Xięciu Bergskiemu, a nie zadługo potem Xzę Łabanow, jen. porucznik Rosyjski, przybył Niemenem i rozmawiał godzinę z Xciem Neufszatelu. — Nieprzyjaciel spalil śpieszoie most przy Tylży na Niemie, i zdaie się cofac w kraj Rosyjski. Jesteśmy już na granicach tego państwa. Niemen na przeciw Tylży jest nieco szerszy iak Sekwana. Z lewego brzegu widac jeszcze chmurę kozaków, składających straż tylną nieprzyjaciela na prawym brzegu. — Nieprzyjacielskie kroki prawie ustaly. To, co Królowi Pruskiemu zostalo jeszcze z jego krajow, jest opanowane. Nieszczęśliwy ten Monarcha nie ma już w mocy swojej, iak wązki kawałek kraju, leżący między Niemenem i miastem Memel. Większą część wojska jego, albo raczej dywizyi woysk jego, ucieka niechcąc isdz do Rosyi. — Imperator Rosyjski i Król Pruski bawili przez 3 tygodnie w Tylży; lecz odebrawszy wiadomość

o bitwie Friedlandzkiej, obydwaj spieszenie wyiechali.

*Pierwszy list. — Jenerał naczelny Beningsen do Xcia Bagrationa.*

Mci Xzę! Po tylu strumieniach krwi, które płynęły dni ostatnich w bitwach równie krwawych, iak częstych, pragnę zmniejszyć klęski tey niszczącey wojny, proponując zawieszenie broni, nimby się rozpoczęły walki nowoy, a może ieszcze straszlejszey iak pierwsza wojny. Upraszam WPana, Mci Xzę, żebyś wodzow wojska Francuzkiego uwiadomil o tey moiej chęci. Wypadli z podobnego kroku, mogłyby bydz tem zbawiennejsze, gdy już jest mowa o kongressia jenerałnym, i mogłyby zapobiedz niepotrzebnemu przelewowi krwi ludzkiej. Zechcesz mnie potem uwiadomić o skutkach sprawienia się swego w tey okoliczności, i wierzyć, iż zostaię &c.

*Podp. Beningsen.*

*Drugi list. — Xzę Bagration do Wielkiego Xcia Bergskiego.*

Mci Jenerale! Jenerał naczelny pisal do mnie list, stosownie do rozkazow, które od Najiaśniejszego Imperatora odebrał, zlecając mi, abym WPana o jego osnowie uwiadomil. Rozumieniem, iż naylepiej w myśl jego trafię, gdy WPanu original jego przeszlę. Upraszam Go oraz o odpowiedź, zapewniając o wysokim szacunku, z którym mam honor zostawać. D. 6 (18) Czerwca 1807.

*Pop. Bagration.*

Ośmndziesiąt pierwszy dziennik pod d. 21 Czerwca z Tylży zawiera w treści:

” W dniu bitwy pod Heilsbergiem przybył właśnie Wielki Xzę Bergski przed linią gocyi kiryllerow dywizyi, kiedy 6ty regiment kiryllerow uderzył na nieprzyjaciela. Putkownik tego regimentu Avenay, obrócił się

potent, z krwawionym pałaszem do Xcia, serzem. — Jenerał Kalkreuth oczekiwany jest mówiąc: "Każ Xżę moiemu regimentowi w główncy kwaterze, dla podpisania rozeymu około siebie przeciagnąc, a zobaczysz równie z woyskiem Pruskiem. — D. 11 o godzinie 4 z tak mój u każdego żołnierza zbarwiczy pałasz.," Colbert, pułkownik 7go, i Lery, pułkownik 5 huzarow regimentu wielką także obazali odwagę. Bouve-Soult, pułkownik 23go regimentu strzelkow, raniiony został. Guehebene, adjutant Marszałka Lannes, postrzelony jest wrękę. Jenerał adjutanci Cesarza Reille i Bertrand ważne uczynili przysługi. Ordynansowi officrowie Cesarza Bongars, Montesquion, Labille mężnie się sprawili. Adjutanci Xcia Neufszatelskiego, Kapitan Perigord, i Naczelnik szwadronowy Pivo dobrze się popisali. Pułkownik Curial, dowódzca fizylerow gwardy, mianowany został jenerałem brygady. Diwizyyny jenerał Dupas, dowódzca dywizyi w korpusie Marszałka Mortier, ważne uczynił przysługi w bitwie pod Friedlandem. Synowie Senatorow Perignon, Clement de Ris i Garran de Coulon poległi chwalebną śmiercią na placu boju. Marszałek Ney przybywszy do Gumbina, zabrał tam kilka parkow nieprzyjcielskiej artyleryi, wiele wozow z rannemi i znaczną liczbę jeńcow.,"

Ośmdziesiąty drugi dziennik pod d. 22 Czerwca z Tylży zawiera, oprócz wiadomego już zawieszenia broni, odezwę Cesarza do woyska.

Ośmdziesiąty trzeci zawiera wiadomą już kapitulcyą Nissy.

Ośmdziesiąty czwarty pod d. 24 Czerwca zawiera w treści:

" W. Marszałek pałacowy Diurok udał się d. 23 t. m. do Roslyyskiej główncy kwatery za Niemen, dla wymiany zatwierdzeń rozeymu, który także Imperator Alexander z swey strony zatwierdził. — D. 24 Xżę Łabanow żądał audyencyi u Cesarza. Tegoż dnia był o godzinie 2 po południu do gabinetu J. C. K. Mci w prowadzony. Rozmawiał długo z Ce-

serzem. — Jenerał Kalkreuth oczekiwany jest w główncy kwaterze, dla podpisania rozeymu z woyskiem Pruskiem. — D. 11 o godzinie 4 z rana uderzyli Roslyanie w znaczney sile na Drazewo. Jenerał Claparet wytrzymał nieprzyacielski atak. Marszałek Massena postąpił naprzód, odparł nieprzyaciela i zniszczył plan jego. Siedmiasty lekki regiment utrzymał dawną swięą sławę. Jenerał Monbrun dobrze się popisal. Oddział 28go lekkiey piechoty regimentu i oddział 25go dragonii regimentu zniewoliły kozakow do ucieczki. Przedsięwzięte d. 11 i 12 Czerwca przeciw naszym posterunkom ataki, wcale się nieprzyacielowi nie udały. — Na mocy zawartego rozeymu lewe skrzydło Francuzkiego woyska opiera się o Kuriszhauff na uściu Niemnu; stamtąd ciągnie się nasza linija aż do Grodna. Prawe nasze skrzydło, pod rozkazami Marszałka Masseny, rozciąga się aż do granicy Roslyyskiej, między uściem Narwi i Bugu. Główna kwatera zgromadzi się w Królewcu. Znaydujemy tam jeszcze zawsze nowe zapasy żywności, amunicya i inne potrzeby, które nieprzyaciel zostawił.,"

W główncy kwaterze Cesarzskiej w Tylży wydane zostało pod d. 9 Lipca następujące do woyska obwieszczenie:

" Wczoray d. 8 Lipca zawarty w Tylży został pokoy między Cesarzem Francuzow i Imperatorem Roslyyskim, który podpisany był ziedney strony przez Xcia Benewentu, Cesarzsko-Francuzkiego ministra zagranicznych interesow, a z drugiey przez Xżat Kurakina i Łabanowa-Rostow, umocowanych do tego przez obu Monarchow. Zatwierdzenia, ponieważ oba Monarchowie znaydują się jeszcze w Tylży, zostały dziś d. 9 Lipca wymienione.,"

Xżę Neufszatelski, Marszałek Alexander Berthier.

*Z Tryestu d. 9. Lipca.*

D. 4 o godzinie 9 w wieczor przybył tu z Fiumy Cesarzowicz Jmć Arcy Xżę Jan, Jenerał jazdy i Dyrektor inżynierow, i pod licznie zgromadzonego ludu okrzykami radosnemi był powitany. Lubo wyraźnie żądał, aby żadnych przygotowań na jego przybycie nie czyniono, miało iednak mimo rozkazu oświecone było. Cywilne i wojskowe władze powitały go przed bramą rządowego gmachu, do którego wyśiadł. Rozkazał sobie wszystkich urzędników przedstawić, potem udał się na teatr, który był pięknie oświecony i powitany był radosnemi okrzykami.

D. 5 odprawił Arcy Xżę Jmć rewiią nad tutejszemi woyskami, potem udał się wodą do nowego lazaretu, nakoniec odwiedził Ces. Austryackie brygi. Gdy wszedł do portu dano z wszystkich dział na okrętach ognia. Stojąca w pobliskości Rosslyyska fregata, zbliżyła się do portu, powitała Arcy Xcia Jmć wystrzałami z dział i zaprosiła go do siebie; ale nie przyjął zaproszenia. Potem kazał sobie wszystkich konsulow przedstawić, i rozmawiał z niemi czas nieiaki. Po południu oglądał okolice miasta, a w wieczor zaszczycił obecnością swoją kazino, gdzie znakomitsi mieszkańcy zgromadzeni byli. D. 6 rano wyjechał stąd i nocował w Planina.

*Z Zemlina d. 13. Lipca.*

Niezawodne listy z Semendryi donoszą, że Rosslyyski Jenerał Issailo z rozkazu stojącego przy Kalafat Jenerala Xcia Prozorowskiego przeprowadził się d. 21 Czerwca z 11,000 woyska Rosslyyskiego z Nelkietz za Dunay do Biffa. D. 25 udał się do Gruja, przeprowadził się przez rzekę Timok i złączył się pod Negotinem z przednią strażą Serwiiianow.

Ismail basza wezwany został do Konstantynopola i przejechał d. 2 Maia przez Adrya-

nopol. Na jego miejscu objął w Belgrajka nad 7000 woyska dowodztwo Ibrahim Weczyr Stutari. Całe Tureckie woysko, walczące przeciw Serwiiianom, wynosi wraz z obiema korpusami Molla agi i Kuszańcy Alli, które przedają straż składają, przeszło 60,000 ludzi.

Wyleczony z swoich ran dowódzca Serwiiyski Wulla - Illits wyjechał z Belgradu do woyska do Bulgaryi.

D. 7 i 11 t. m. obchodzili Serwiianie w Belgradzie odniesione nad Turkami korzyści d. 28 Czerwca i 2 Lipca wystrzałami z dział. W ostatniej potyczce miał Kuszańcy Ali zginąć.

*Z Fiumy d. 5. Lipca.*

Dziś przejechał tędy Turecki Wiceadmiral i poseł wysokiej Porty przy Cesarzu Marokańskim, Mustafa - effendy, z całym swoim orszakiem, idąc z Liworna i Tryestu, i udał się łądem przez Zengg w Bośni do Konstantynopola. Znayduie się, wraz z odbytą w Liwornie kworantanną, przeszło 3 miesiące w drodze. Jest to człowiek posiadający wielkie światło i przytomność umysłu. Odwiedził nasz teatr, na którym produkował się właśnie przybyły tu Czech, nie mający obu rąk i wszystkie powinności odbywający nogami i palcami unog; pochwalił i dziwił się jego zręczności.

*Z Petersburga d. 17 Czerwca.*

Zeszłej soboty spiewano tu *'Te Deum'* z powodu zdobycia twierdzy Anapa. Gazeta dworska zawiera donoszący o tem rapport Admirala Margrabiego Traverse, dowodzącego naszą flotą na czarnem morzu. Twierdzta, ważna jest z względu, iż załoga i ludy w górach pobliskich mieszkające, częste przedsiębrały wycieczki do krain kozackieb i mieszały spokojność mieszkańców nad Kubanem. Do opanowania iey wysłana była eskadra z 4 li-

oliowych okrętów, 4 fregat i 2 małych okrętów złożona, pod Admiralem Punoškin, który ją dnia 29 Kwietnia zdobył. Turcy dawali z początku mocny odpor, lecz na końcu ulegli mu. W twierdzy znaleziono blisko 100 dział, pomiędzy któremi 86 było śpiżowych, 600 rozmaitej broni, i znaczną ilość prochu; zabrano także 3 kupieckie okręty. Fortyfikacye są teraz zupełnie rozrzucone. Opanowanie tej twierdzy bardzo jest ważne, gdyż zabezpiecza granice od strony Azyi.

*Z Londynu d. 7. Lipca. (Przez Danią.)*

Sekretarze wojenny i morski podali wyższej izbie zwyczajne rachunki, i żądali uchwalenia potrzebnych summ na utrzymanie i zapłacenie morskiej sily i wojska, to jest 17 mill. 600,000 f. s. t. dla marynarki na utrzymanie 130.000 marynarzy, licząc w to 31,400 żołnierzy morskich, a około 16 mill. wraz z amunicyą dla wojska na rok 1807. Summy te uchwalone zostały.

D. 6 Lipca P. Hutchinson żądał w niższej izbie, aby zezwolono na zaliczenie rządowi 9 mill. w skarbowych bitetach. Zdanie o tem sprawie odłożono do nazajutrze.

P. Whitbread wniósł zapowiedziane żądanie, aby położenie narodu było roztrząsione. Ale zaledwo zaczął mówić, gdy P. Browne, Irlandczyk, wniósł, aby kazano się słuchaczom oddać. Stało się, i dla tego trzęsienie sporów niewiadoma. Trwały jednak aż do godziny 4 z rana. Lord Howick, Lord Milton, P. Smith mówili za wnioskiem P. Whitbread. P. Canning, minister zagranicznych interesów, Kanclerz skarbowy Percival przeciwili się, i wniosek większością 322 przeciw 136 głosów odrzucony został.

Lord Cathcart, mający naczelne dowództwo nad przeznaczonym na stały ląd wojskiem,

odpłynął w ostatnią niedzielę z Jarmutu do Stralsundu.

Przybyły z Montevideo bryg Hurd, przywiózł do 8 Kwiet: wiadomości. Przeciw Buenos-Ayres nie do tego czasu nie przedsięwzięto.

Trzecia dywizya przeznaczonego do wyprawy wojska, która składa się z Angielskich regimentów, udała się już nad brzegi. Pierwszy regiment ciężkiej i pierwszy lekkiej jazdy Niemieckiej legii wsięda także na okręty. Piesze nawet gwardye udadzą się do Pomeranii.

Z Roszefortu wypłynęły d. 8 Czerwca 2 liniowe okręty i 4 fregaty.

Na początku przyszłego miesiąca zostanie parlament odroczone.

D. 22 Czerwca rozpoczęła się sprawa Pełkownika Burr w Richemont o zdradę przeciw narodowi.

Margrabia Hontiey płynie z swem regimientem do Egiptu.

Pomiędzy wojskami naszymi w Sycylii mocno panuje choroba oczu.

Odebraliśmy tu niespodziewaną wcale wiadomość z Tylzy o zawieszeniu broni. Gazeta Times najpierw o tem doniosła.

Amirał Popham odebrał w ostatni czwartek instrukcyje jako dowódzca krążący po kanale eskadry.

Mowią, że Królewska familia wyjedzie na końcu tego miesiąca na kąpiele morskie do Weymutu.

Schach Allum, W. Mogul i Cesarz Indostanu, umarł d. 19 Listopada w 82 roku życia. Śmierć ogłoszona była wystrzałami z dział w twierdzy William. Syn jego, Sultan Ackder, na tron po nim wstąpił.

Wczasie trzęsienia ziemi w Lizbonie d. 4 Czerwca wiele mieszkańców wybiegało na ulice i modliło się na klęczkach. Trzęsienie

dało się także czuć w Cintra i Masfra, gdzie Królewska familia bawi. Xżna Regentowa, która posiada wiele umysłu przytomności, porwała na ręce dziecię, i pobiegła z nim do ogrodu. Xżę zaś Regent upadł i omdlał.

Dworska gazeta sebatnia ogłosiła urzędowe doniesienie Admirala Pellew o wiadomym już zniszczeniu d. 24 Listopada Hollenderskich okrętów w Batawii.

*Z Paryża d. 6 Lipca*

Wczoraj odprawione zostało uroczyste podziękowanie Bogu za odniesione pod Friedlandem zwycięstwo w. tutejszym katedralnym kościele.

Z Pisy piszą pod d. 20 Czerwca, co następuje: "Królowa nasza została onegdaj wczajnie bytności swojej w naszym mieście niespodziewanie odwiedzoną od Cesarzowiczówny Jmci Elizbiety, Xżny Lukieskiej. &c. Przyjechała o godzinie 9 z rana konno, zabawiła kilka godzin, i pojechała znowu do Lukii konno, pomimo nieznośnego upału.

*Z Zara d. 10 Czerwca.*

Roslyanie pętaczywszy się z mieszkańcami Bocchi, Montenegrynami i innymi powstającymi wysiedli d. 6 t. m. do okolicy Poglizza, niedaleko Marasca, i za pomocą tej zbieraliny niesąc przed sobą chorągwie S. Marka i S. Jerzego postępowali naprzód. Wszędzie znaleźli mieszkańców gotowych do spierania ich usiłowań, i bunt rozszerzył się aż do Trau. Z Francuzkiej strony postano tsm spieszno z Spalatro 8my i 11ty liniowe regimenta i d. 7 z rana przyszło do potyczki, która 3 godziny trwała. Roslyanie uciekli, a zwycięstwo zostało przy Francuzach. D. 8 przybył tam Jenerał Marmont z Zara, gdzie już wszystko uspokojone zastało. Sprawcy buntu zostali śmiercią ukaranemi i wiele domów w Poglizza i innych miejscach spalono.

*Z Kronstadta d. 23 Czerwca.*

Na końcu Maia wydał Xżę Jpsylanty w Bukarescie rozkaz, w którym zakazane było pod karą śmierci wynoszenie się z Wołoszczyzny. Wkrótce atoli, kobiety, dzieci i starcy otrzymali pozwolenie oddalenia się z Wołoszczyzny. Sam nawet Xżę przeniósł się do Fokszan, Cesarzsko Austryjski Konsul P. Brenner, i Angielski Agent Sumerer do Kronstadtu; w Bukarescie nie pozostało iak 1000 Rossyyskiego woyska pod rozkazami Jenerala Milloradowicha, gdyż główne woysko Rossyyskie pod dowództwem Jenerala Michelsona cofnęło się daleko od Bukarestu. Takie położenie rzeczy przeraziło strachem Bojarów; od 6 t. m. przenosił ich się tu wielu z swemi skarbami i kosztowniejszymi rzeczami. Pomiędzy temi stary Bajar, Ban Gyika, mający 90 lat i oyciec 36 synów, ściąga na siebie uwagę przez nadzwyczajny przepych i liczny orszak służących. Ponieważ pomnażała się codziennie jeszcze liczba zbiegłych z Wołoszczyzny, nakazał zatem rząd tutejszy, aby ich dalej w Siedmiogrodzki kraj łożdsetano, ażeby tu nie zabrakło żywności.

*Z Drezna d. 5 Lipca*

Dla wspaniałego przyięcia Cesarza Napoleona czyniono są przygotowania nie tylko w tutejszym zarku, ale też do oświecenia naszey stolicy i czynienia mu znakomitych honorów.

Od zawieszenia broni biegała tu częściej niżeli kiedy gńczy. D. 2 przybył tu Francuzki ppłkownik z listem, który osobiście oddał Królowi w Pillnitz. Za tym przybył d. 4 drugi sztabowy oficer Francuzki, który także sam Królowi list oddał.

*Z Hagi d. 11. Lipca.*

Onegdaj rozpoczął się połow śledzi w Maasland Siuys. Naypierwsza beczkę przy-

słano podług zwyczaju Królowi pocztą, który zostawił wcześniej rozkaz, aby śledzie pomiędzy ministrów były rozdane, a z skarbu zapłacono za nie iak jest zwyczaj 200 czerw. złotych.

Onegdaj odprawił P. Blanchard z swoją małżonką powietrzną podróż, która mu się szczęśliwie uitała. O godzinę ślad drogi przy Naderp spuścił się na ziemię. Tęż dnia i prawie o tejże godzinie przedsięwziął także P. Augustyn powietrzną podróż w Rotterdamie. P. Blanchard miał od ministra wewnętrznego list do mieszkańców, zabezpieczający mu balon, gdziekolwiek spuści się na ziemię.

Generał Dumonceau idzie znów z wojskiem do północnych Niemiec, do Bremy, i t. d.

#### *Z Szczecina d. 11. Lipca.*

D. 6 w wieczor przybiegł tu Pruski sztabowy officer z główny kwatery Króla Pruskiego, i rozmówszy się z Marszałkiem Brunz, udał się do Pom ranii Szwedzkiej do J. n. Blichera. D. 3 przybyło tu 6 do 7000 oblegającego Kolberg woyska, nad którym Marszałek Brunz rewiją odprawił, potem udał się do Pasewalk.

#### *Z Rzymu d. 22. Czerwca.*

Używamy tu największej spokojności. Uwolniono już uwięzione osoby z rozkazu rządcy z powodu rozrzuconych pism, dążących do zaburzenia publiczney spokojności. Dwie tylko osoby jeszcze są w więzieniu zatrzymane.

#### *Z Monachium d. 11. Lipca.*

Ponieważ znaczne wychodzą ze skarbu summy na pensye i w sparcie wdow i sierot zasłużonych urzędników królowych, i ażeby cały ten ciężar nie spadał na skarb, ma zatem być stosowanie do Królewskiego rozporządzenia na wzor innych krajow i iak już w

woyskowości jest zaprowadzone, powoli osobny formowany fundusz dla wdow i sierot. Na pierwsze założenie tego funduszu mają wszyscy urzędnicy Królewscy przykładać się na przyszłość w następującym sposobie: Urzędnicy i pensyoniści, których płaca 600 zł. ryń. nie przechodzi, wolni są od składek do funduszu wdow i sierot. Ci zaś, którzy pobierają 601 do 2000 zł. ryń. płacić będą po 1 od sta; 2001 do 4000 zł. ryń. po półtora od sta; 4001 do 6000 po 2 od sta; 6001 do 12,000 po półtrzecia od sta, a pobierający nad 12,000 zł. ryń. po 3 od sta. Składka ta będzie wszystkim cywilnym lub pensyonowanym urzędnikom odciągana. Jak skoro fundusz wdow i sierot pomoczny się jeszcze innymi sposobami i składkami urządzi go J. K. Mość w sposobie odpowiadającym iego przeznaczenin. Rozporządzenie to rozciąga się tymczasowo do tych tylko prowincyy, w których zaprowadzone jest pragmatyczne urządzenie roku 1805 i zaczęta się od 1 Lipca 1807. Gdy tym sposobem systema pensyy utworzone poniekąd zostanie z prywatnego majątku i przez to na będzie większej stałości i pewności, przeto wszyscy Królewscy urzędnicy uznają nietylko słuszność tych składek, ale nawet znajdują na przyszłość zapewniony los dla swych familij.

#### *Z Sztokholmu d. 3. Lipca.*

Niektore regimenta Finskie odebrały rozkaz do marszu i będą do Pomeranii przewiezione. Nowy dozorca artyleryi, Pułkownik Hellwig, uda się także w tych dniach z całą artyleriją do Stralsundu.

Nasz handlowy agent, P. Grill, przyjechał tu z Londynu.

#### *Z Kopenhagi d. 11. Lipca.*

D. 7 t. m. przybyły znówu dwa oddziały Angielskiey wyprawy do Sundu pod zastoną 3 woiennych okrętow i udały się zaraz

na Bałtyckie morze.

Fregata Diana, która pod dowództwem Kapitana Maiera do zachodnich Indyy płynie, dla złuzowania stojącej tam fregatki, stoi już gotowa do wyścia pod żagle na naszym przedporciu.

Dowodzący Jenerał w południowej części Norwegii, Xżę Augustenburg, udał się na końcu przeszłego miesiąca do Christiania, dla odprawienia rewii nad stojącemi tam regimentami.

Pomiędzy wielu przybyłemi z Memlu cudzoziemcami, znajduje się także Professor Fichte. Jenerał Zastrow ma ślad do Berlina pjechać.

Xżna Następczyni Weymarska, W. Xżna Rossyjska, ma iak słychać, nie do Rosyi, ale do Weymaru się udać.

Małżonka Ministra Stanu, Hrabiego Bernsdorffa, zawczasie rozwiązana została symem.

Miasto Królewiee ma, iak mówią, kilka millionow kontrybucyi zapłacić.

*Z Meklenburskiego kraju d. 12. Lipca.*

Wczoraj panujący nasz Xżę, przybywszy z Altony, odprawił uroczysty wiezd do swej stolicy Szwerina. Porobione były tryumfjalne bramy i nadzwyczaj licznie zebrany lud okazał w największą radość z jego powrotu.

*Z Aszaffenburga d. 4. Lipca.*

Wyszło tu następujące obwieszczenie:

"My Karol, z Bożej łaski i Stolicy Świętej Arcybiskup Ratysoński, Xżę Prymas ligi Reńskiej, udziałny Xżę Ratysoński, Aszaffenburgski, Frankfortski, Wurzelski &c. — Zwycięstwo pod Friedlandem i zawarty po nim rozeym są dobrodziejstwami Opatrzności, która obdarzyła Wielkiego Męża przymiotami, które w tego babaterskich dziełach

dziwiemy, i usłuwaniom tego przywrocenia cierpiącej ludzkości pokoju i szczęśliwości błogostawimy. Okolice nasze są teraz więcej nizeli kiedy zapewnione, że nie będą na nieodzielne od wojny nieszczęścia wystawione. Wzniesiny więc serca nasze do Boga, iako źródła wszystkich dobrodziejstw! W podwoynem naszym znaczeniu iako Arcybiskup i panujący Xżę wyznaczamy dzień niedzielny d. 12 t. m. na uroczyste podziękowanie Bogu, które w wszystkich kościołach naszego państwa ma być odprawiane

*Karol. „*

*Z Frankfortu d. 11. Lipca.*

Xżę Następcza Badeński przejechał onegdaj przez Henu, powracając z głównej kwatery Cesarza Francuzow do Karlsruhe.

Jenerał Dolein, szambelan Króla Holenderskiego, przejechał wczoraj przez nasze miasto z Berlina do Paryża.

Krół Wimburski wydał pod d. 26 Czerwca urządzenie względem Xżąt i Hrabior Rzeskich, którzy dostali się pod jego panowanie. Xżęta oni i Hrabowie zachowają swoje tytuły, wyjąwszy przywiązane do bywszych ich związkow z Rzeszą i ich posiadłości. Nie mogą na przyszłość używać form: z łaski Bożej &c.

Prezydent żydowskiego zgromadzenia w Paryżu, P. Furtado, przybył do naszego miasta. Jedzie do głównej Cesarzko Francuzkiej kwatery. Saubedryn ma być, iak mówią, na nowo zwołany.

Mniemają, iż Cesarz Napoleon przyymie na siebie poiednanie Forty z Rosyją.

D. 4 przybył pierwszy oddział Hiszpańskiego woyska z 1100 głów złożony, do Moguncyi. Nazajutrz rano odprawił Marszałek Kellermann nad nim rewiią, potem udał się w dalszą drogę do miejsca swego przeznaczenia.



## GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 29. LIPCA 1807.

*Z Hanoweru d. 4. Lipca.*

Hiszpanie utrzymują także w naszym kraju sławę, którzy w innych krajach i miastach przez dobre postępowanie i spokójność nabyli. Przesłają na tem co dom ma, byle tylko swoy Cigarro (tytuł) do palenia mieli. Lubo nasz kraj sławnym jest z pięknych koni, powszechnie dziwione jednak są ich regimenta jazdy. Wielu szlachty przyjechało tu z Holsztynu w celu jedynie ich widzenia. Jak tylko nadzieją badając w drodze regimenta, zgromadzi się 30 do 35,000 Hiszpanów nad Eba. Pobierają za czynny żołd, i bywa im regularnie wypłacany. To tylko szkoda, iż po miastach mało kto po Włosku umie, a po wsiach nikt się z nimi rozmówić nie potrafi. Niektórzy officerowie mówią jednak Francuzkim językiem.

*Z Medyolanu d. 2. Lipca.*

Hrabia Khewentüller przeniósł tedy do Rzymu, gdzie mieszkać będzie jako minister Cesarza Jmci Austryackiego przy Stolicy Świętej.

Przybył tu zaszedły nowy officer Francuzki, który d. 3 Czerwca wyjechał z Kenułtynopola. W czasie jego wyjazdu panowała w tej Stolicy największa spokójność, tak jak gdyby tam żadna nie zaszła rewolucja. W

całej podróży przez kraj Turecki doświadczał największych względów. Opatrzony był paszportem Sultana Mustyfy IV. w którym pełno znajdowało się wyrazów przyjaźni dla Cesarza Jmci Napoleona.

*Z Moosburga d. 7. Lipca.*

Dię wczorayszy był dla tutajszych okolic dniem nieszczęśliwym. Grad z okropnym wichrem zniszczył w pół godziny w obwodzie 6 godzin drogi najpiękniejsze żniwa. Grad upadł w wielkości jaja, który nie tylko na polach wszystko wytłukł, ale nawet owce z drzew, wraz z cieńszymi gałęziami, pobijał. Zabijał ptactwo, owce i t. d.

*Różniste wiadomości.*

Magistrat miasta Lipska, dla załapania zarządzonych wielkich kosztów przez wojnę, zniewolony został za pozwoleniem Króla zaciągnąć 2,750,000 w konwencyjney monetcie na 26 lat po 5 od sta. Hypotekę zapisał na wszystkich majątkach miejskim.

W W. Xięstwie Badeńskim wyszło pod d. 22 Maja rozporządzenie, iż w zyscy Xięstwa zniesionych zakonów zstają od dnia zniesienia pod jurysdykcyą świecką, powinni złożyć swoje habity i starać się o sposoby do życia.

Miasto Tylża, w którym zawarty 20-

stał najprz. d. rozeym, potem pokoy między wciuiącemi mocarstwami, liczy około 7000 mieszkańcow, i jest najpierwszym miastem w Litwie Pruskiej. Położenie jego nie jest najlepsze, gdyż jest w węgiel postawione; domy jego nie są wyższe nad dwa piętra, ale przystem jest wesole. Ulice są szerokie i dobrze wybrukowane. Co mu zaś nad inne miasta nadaie pierwszeństwo i wielkie przynosi korzyści, jest że szerokim Niemnem, który tuż około niego płynie, utrzymuje z Memlem komunikacyą. Ta z Memlem komunikacya i rolnictwo są istotnym miastu Tylży sposobem do życia. W mieście mówią pospolicie językiem Niemieckim, lubo każdy mieszkaniec umie krajowy język. Okolice od Tylży aż do Kurlandyi są bardzo przyjemne.

Policya Auszburgska wydała pod d. 11 Lipca ostrzeżenia do mieszkańców, iż w Królewsko Bawarskiej prowincyi Landsberg nad rzeką Lech pokazała się zaraźliwa choroba na konie, bydło rogate i nierogate. Jest to tak nazwane zapalenie mleczu, które nagle zabija

bydlę. Niekiedy pokazała się na bydłeciu żółta napętnione ropą wrzody, ale najczęściej żadne znaki. Ch. roba ta nietylko grasuje bydło, ale nawet drob i leśnie zwierze. Najpewniejszy znak jest iey znakiem, że bydło na dwa dni przed zapadnięciem, nader jest obżarte a zawsze głodne. Policya żaleca zatem, abyż temi okolicami co do bydła przeciąć wszelką komunikacyą, i stajnie wykadzać iałowcem, bydła nie puszczać na czczo na paszę, często go wodą omywać, dawać mu solę z iałowcem, &c.

**CENA ŻBOŻ**

*Na targu w Krakowie d. 27 i 28 Lipca 1807.*

|                  |           |                    |
|------------------|-----------|--------------------|
| Korzec Pszenicy  | - - - - - | zł. pol. 40 do 51. |
| — Zyta           | - - - - - | 35 — 39.           |
| — Jęczmienia     | - - - - - | 24 — 30.           |
| — Owsa           | - - - - - | 14 — 18.           |
| — Grochu         | - - - - - | 44 — 48.           |
| — Kaszy jaglanej | - - - - - | 64 — 80.           |

*W Wiedniu d. 14. Lipca.*

*Meca wynosząca pół korca nalezgo:*

|              |           |                    |
|--------------|-----------|--------------------|
| — Pszenicy   | - - - - - | zł. pol. 24 do 29. |
| — Zyta       | - - - - - | 16 — 21.           |
| — Jęczmienia | - - - - - | 14 — 18.           |
| — Owsa       | - - - - - | 12 — 16.           |

**D O N I E S I E N I A.**

C. K. Sądy Szlacheckie Galicyi Zachodniej każdemu wiadomo czynią, że dobra Strzęgobożyce zmarłego Franciszka Treitlera dziedzicznie wsześcioletnią dzierżawę od 4go Sierpnia 1807 Roku przez powtorną licytacyą dla recesowania się pierwszego dzierżawcy Ignacego Szybalskie, pod następującymi warunkami wypuszczone będą.

- 1) Każdy życzący sobie zadzierżawienia obowiązany będzie z sumy szacunkowey 5716 zł. ryń. 33 kr. dziesiątą część jako wadium w kwiecie 571 zł. ryń. 39 kr przed licytacyą złożyć.
- 2) Dzierżawca obowiązany będzie półroczny czynsz naprzd i to w monecie kursu mający, zapłacić mający do depozytu Sądowego złożyć.
- 3) Będzie obowiązany interesami politycznymi bez żadney pretensyi zawiadywać i odbywać, oraz interessa prawne gromady ufatwiać.
- 4) Wszystkie zwyczajne podatki i dziesięciny prócz ofiarowanego rocznego czynszu wypłacać, i zwypłaconych przy wyisciu kontraktu kwitami wywieść się.
- 5) Nadzwyczajne zaś podatki, jeżeliby jakie nastąpiły, jako to dostawienie liwerantow, będą dzierżawcy podług w ów czas będących foraliów i za skarbowemi kwitami wygadzone.
- 6) Nie może wywozić słomy z grontu ani iey przedawkę lub psuć.
- 7) Obowiązany będzie nad znajdującemi się w tych dobrach lasami ile możności czuwać, i niebędzie mógł żadnego z nich ciągnąć użytku dla siebie, iak tylko na potrzeby gruntowe za zezwoleniem Opikunów.
- 8) Dzierżawca obowiązany jest, każdą reperacyą budynków nieprzenoszącą 10 zł. ryń. za siebie przyjąć, co zaś 10 zł. ryń. przenosi i koniecznie potrzebnym było, to ma z zezwoleniem

opiekunów czynić, i dla tego w jakim ie stanie znajdzie, w takim ie utrzymywać powinien.

9) Powinien nad tym czuwać ażeby z iego lub domowników przyczyny ognia niebyło, i naczej wszelką zjadł wynikłą szkodę zapłaci.

10) Wiakiey wartości i ilości inwentarz odbiera, w tekiey ma go znowu oddać.

11) W iakiey obrzerności pola, i wielości korcy dobrego ziarna zafiewy odbiera, w takiey samey będzie obowiązany w przytomności wyznaczonych przez opiekunów dozorców oddać.

12) Nie jest mocen czynić zamiany lub odmiany w polach łąkach i rolach, lecz w iakim ie stanie obymnie, w takim ie utrzymać winny jest.

13) W szynku przypadki podług prawa nadgrodczone będą dzierżawcy.

14) Jeżeliby się przy expiracyi kontraktu większy wysiew pokazał, takowy będzie dzierżawcy podług foralów nadgrodczony, przeciwnie zaś gdyby się znalazł mniejszym, winien będzie dzierżawca nie tylko niedostający wysiew podług foraliów, ale nadto z takowego wysiewu ubyły pozostek wynagrodzić.

15) W jakim stanie dzierżawca uprawne pola obymnie, w takim stanie powrócić obowiązany będzie, bo tak ich nie powróciwszy, z zwłoki przyczynione szkody i straty zapłaci.

16) Sady i łąki i k obymnie, tak oddać winien.

17) Aże te dobra drzewa na opał w lasach nie mają, przeto nie może na nie szlygacy w kontrakcie żądać, ale z swego drzewa na opał kupować.

18) I owszem będzie się starał dla pomnożenia na przyszłość corocznie 60 wierzb zasadzić.

19) Rownie iak dzierżawca dobra na dniu 24 Czerwca 1807 roku oddane sobie mieć będzie, tak obowiązany jest takowe po upłynionych sześciu latach na dniu 24 Czerwca 1813 roku bez poprzedzającego wypowiedzenia oddać i utapić.

2) A ponieważ użycie Strzegoborzyckiego słowu, równie do dzierżawcy należeć będzie, przeto obowiązany jest dzierżawca narybek, który mu się na jego pożytek po wyłowieniu Jęfienym pozostawi, w tey samey wielkości i ilości przy wywstęciu sześciolatniego kontraktu pozostawić. Wszyscy przeto życzący sobie te dobra pod wspomnieniami warunkami zadzierżawić, wzywają się, ażeby w dniu licytacyi, to jest czwartego Sierpnia 1807 roku o godzinie 10 z rana w następujących C. K. Sądach Szlacheckich Sądach stanęli zostawiając im wolność przeyrzenia inwentarza i aktu szacunkowego w sądowej registraturze. W Krakowie d. 7 Lipca 1807 R.

W niebyt ości JW. Prezesa.

*Bernard Dwernicki, Kon. Appel.*

*Kannamiller.*

*Scheranz.*

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich.  
*Elsner.*

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej mniejszym Edyktem publicznie do wiadomości podaia, że Barbara z Sietwińskich po pierwszym mężu Rafłska podrugim Laskowska na dniu 10 Listopada 1797 roku bezdzietna i bez testamentu zmarła, a gdy w teyszym Sądom niewiadomo, którym z krewnych zmarłej (będąc niektórzy w akcie obşygnacyynym wytknięci, Antoni Reklewski zamieszkania niewiadomy, inni zaś tak z imienia iak z mieszkania niewiadomi są) najbliższe prawo sukcesyi należy się, a przeto wszyscy wspomnieni zmarłej sukcesorowie, stosownie do §. 605 Kodexu Civil. Kar. II. niniejszym wzywają się, ażeby w przeciągu trzech lat, rachując od dnia dzisiejszego do pozostałego dziedzictwa po teyże zmarłej tym pewniey zgłosili się, gdyż inaczej z zgłaszających się co za dziedzicow uważani będą, którym prawo naywięcey sprzyia. Dan w Krakowie d. 15 Junii 1807.

*Jozef de Nikorowicz.*

*Kannamiller.*

*Scheranz.*

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachodniej.  
*Pauminger.*

Ponieważ wypisany na dzień ostatni Kwietnia r. b. konkurs względem osadzenia wakującego w Solu Syndyka nieysca bezskutecznie upłynął, przeto powtorny w tey mierze wypisuje się konkurs na dzień 15ty Augusta r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci życzący sobie tego nieysca z pensą roczną 400 zł. ryń. złączerego proźby swe dekretem eligibilitatis ex

utraque linea i zaświadczenie w moralności opatrzone przed upłynieniem wspomnianego terminu do Radomskiego urzędu Cykularnego podawać mają. W Krakowie d. 12 Lipca 1807,

Dla osadzenia wakującego w Landskoronie Syndyka miejsca z pensją roczną 300 zł. ryń. złączonego wypisano się konkurs na dzień 15-y Augusta r. b. z tymi dokładom, iż kompetenci prozby swe dekretami eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone najdalej do wspomnianego terminu w urzędzie Cykularnym Mysłenickim składać mają.

W Krakowie dnia 12 Lipca 1807.

Magistrat Miasta Stołecznego Krakowa niniejszeni wiadom. czyni, iż różne sukna i suknie Franciszka Slepiczki własne na rzecz prawem przekon. wiaćcego Jakoba Suchanka na zaspokojenie summy zł. ryń. 310 z kosztami prawnemi dnia 4 Sierpnia r. b. o godzinie 10 z rana przez publiczną licytacją tu w sądzie odbywać się mającą sprzedawane będą. Wszyscy zatem chęć kupna mający mają się w miejscu i czasie wyżej oznaczonym zaydować.

Gollmayer.  
Łodriński.  
Kozłowski.

Z Rady Magistratu Miasta C. K. Stołecz. Krakowa.  
Dnia 17 Mca Lipca 1807.  
Michiński.

Przez Magistrat K. M. i wolnego Miasta Sandomierza niniejszym każdemu, komu o tem wiedzieć należy czyni się wiadom: Ze browarek z ogrodem nad Celistą na przedmieściu Sandomierskim Rybitwy zwanem pod Numerem popisowem 10, leżący Tomasza Glińskiego w połowie dziedziczny za poprzedzającą deklaracją współdziedziców Stanisława i MARYNNY z Grzeskiewiczów Piotrowskich małżonków, na satysfakcją ewinkowanego przez Pana Wincentego Kamińskiego długu w kwocie 52½ czer. zł. w złocie wraz z prowizją i kosztami prawnemi, pod następnymi kondycjami powtórnie na licytacją publiczną wystawiony będzie.

1) Ze browarek ten z ogrodem raz iuż przez publiczną licytacją na dniu 2 Grudnia 1806 roku sprzedany po nastąpieniu n. t.ż. licytacyi skafłowaniu, znowu na licytacją w dniu 6 Augusta t. r. wystawiony z tym jednak warunkiem, że jęgdoby nikt nad ofiarowane 325 zł. ryń. 15 kr. niedawał, kupiciel dawniejszy utrzymanym zostanie.

2) Ze każdy chęć kupienia mający totą część summy licytowanej, jako zakład dla bezpieczeństwa licytacyi przed złączeniem onyż, do rąk komisarzy a pośredka sądu do tego aktu delegowanej złożyć obligowany.

3) Ze naywięcej dający winien jest ofiarowaną przez siebie ilość liciti pretium w przedziagi dni 14, od potwierdzenia aktu licytacyjnego rachować się mianych do sądowego składu złożyć.

4) Ze gdyby tego pretium liciti kupiciel nie złożył, lub kondycyi licytacyi niedopełnił, w tedy na tego własny koszt i niebezpieczeństwo nowa licytacya wypisana, i on do wynadgrozdzenia wszelkich szkod pociągnionym zostanie. Wreszcie wierzyciele, prawa zastrawu na tym browarze z ogrodem mający, oraz upo. ninsią się, ażeby nieczekające osobnych przypozwań, z pretensjami swemi przed lub w czasie samego aktu licytacyjnego zgłaszali się, inaczej rezerwa tylko pozostałego szczeniaku fundusza dla nich staćowi. będzie.

Pogorzelski.  
Blumenthal.  
Ragoski.

Z Rady Magistratu K. M. i wolnego Miasta Sandomierza.  
dnia 20 Junji 1807 roku.  
J. de Polański Pro.

Na dniu 10 Augusta t. r. rano o godzinie 10 odprawiać się będzie licytacya Plebanii w Gorze K. ś. ielniki na rok 1 od S. Jana t. r. porczyntac. Licytanci mają się w dniu wspomnianym w kancelaryi cykularney zaydować.

Z C. K. Urzędu Cyk. w Krakowie d. 25. Julii 1807